

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.II.10.111/2024/4.

A tanács tagjai: Dr. Hajdu Edit a tanács elnöke
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia bíró
Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna bíró
Dr. Osztovits András bíró

A felperes: felperes
cím1

A felperes képviselője:
Dr. Balogh Áron ügyvéd
cím2

Az alperes: alperes
cím3

Az alperes képviselője:
Dr. Rajkai Balázs ügyvéd (Rajkai és Takács Ügyvédi Iroda) cím4

A per tárgya: jogellenes jogviszony megszüntetésének jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.091/2024/8.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 26.M.70.013/2023/35.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.091/2024/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek – 15 nap alatt – 200.000 (kétszázezer) forint és 54.000 (ötvennégyezer) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 399.860 (háromszázkilencvenkilencezer-nyolcszázhatvan) forint felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2006. április 3-án kelt kinevezéssel létesített közalkalmazotti jogviszonyt az alperesnél határozatlan időtartamra ügyvivő szakértő munkakör ellátására. Eredeti munkaköre mellett a Karbantartási-Hibaelhárítási Osztály osztályvezetője is volt. Közvetlen felettese a Beruházás és Létesítmény-fenntartási Igazgatóság (továbbiakban: BLFI) igazgatója, személy1 volt, a munkáltatói jogkörgyakorlója pedig a főigazgató. A munkáltatói jogkörgyakorló személye a szervezeti átalakítások során többször változott, utoljára 2020 októberében személy2 műszaki főigazgató hatáskörébe tartozott.

[2] A felperes 2019. november 30-ig kapott vezetői megbízást, amelyet nem hosszabbítottak meg. Tartósan betegállományban volt 2020. január 1-től 2020 októberéig. Ezután közölték vele, hogy a vezetői megbízását visszavonták, így ismételen ügyvivő szakértő munkakört tölt be, új munkaköri leírás nélkül.

[3] Az alperes közbeszerzési eljárás eredményeként 2017. június 28-án három évre szóló keretmegállapodást kötött az cég1 (továbbiakban: cég1) ajánlattevővel építési jellegű, eseti és ütemezett kis- és nagyjavítási, épületkarbantartási munkák elvégzésére.

[4] A keretszerződés 10. pontjában részletesen szabályozták az alvállalkozó igénybevételeének módját, így a vállalkozó a 10.4. pontban név szerint is bejelentette az igénybe venni kívánt alvállalkozóit. A keretszerződés 4. pontjában foglaltak szerint a díjazás

csak a munka szerződés szerű elvégzéséért illeti meg a vállalkozót, a kifizetés feltétele a teljesítés igazolás 4.8. pontban foglaltak szerinti kiállítása. A tartalékkeret felhasználására a szerződés 3.4. pont c) pontjában foglaltak alapján kerülhetett sor, az alperes részéről műszaki kapcsolattartóként a felperes volt megnevezve.

[5] A keretszerződés szerinti teljesítés során a felperes által vezetett osztály ellenőrzési feladatait az úgynevezett GLPI rendszerben rögzített karbantartásokkal kapcsolatos hibajegyek kezelésével kellett ellátni. Amennyiben a vállalkozó által adott árat nem találták megfelelőnek, a műszaki ellenőrnek kötelessége volt elutasítani azt, illetve egyeztetni a szerződött vállalkozóval. A helyszíni ellenőrzés eredményeként vagy hibalistát közöltek a vállalkozóval, vagy elfogadták a teljesítést, és ezt követően történhetett meg annak igazolása, amelyhez a műszaki ellenőrzés adta a műszaki jóváhagyást, a pénzügyi ellenjegyzés igazolta a fedezetet. Ezt követően állíthatta ki a vállalkozó a számlát.

[6] Alperesnél bevett gyakorlat volt, hogy a kollégiumok festésével és kis karbantartási munkálataival kapcsolatosan a közbeszerzési szerződést elnyerő ajánlattevő vállalkozóval a kollégium vezetése közölte, miszerint a hibajegyzékben jelzett munkákat nem a vállalkozónak kell elvégeznie, hanem a kollégium vezetése által ajánlott, már régóta a kollégiumokban dolgozó vállalkozónak, aki bizalmat élvezett.

[7] A kollégiumokat érintő kis karbantartási és felújítási munkálatoknál az alperesnél hosszabb ideje az a gyakorlat alakult ki, hogy a teljesítés igazolásához szükséges helyszíni műszaki ellenőrzést a Műszaki Osztály részéről nem végezték el, hanem a kollégium erre kijelölt dolgozója volt az, aki a teljesítést a megrendelő felé leigazolta. Ezt követően a műszaki jóváhagyás már csak formális volt, valós műszaki tartalom, a teljesítés minőségi és mennyiségi műszaki ellenőrzése a helyszínen nem történt meg. A kollégiumok karbantartási és felújítási munkálatainál kialakult gyakorlatról a felperes közvetlen felettese, személy1 BLFI igazgatónak is tudomása volt nem csupán a felperes jelzéseiből, hanem azért is, mivel tanúja volt a kollégium igazgatójának a közbeszerzési szerződést elnyerő vállalkozóhoz intézett szóbeli instrukcióinak.

[8] 2018. december 13-án megjelent a 1672/2018. (XII. 13.) Kormányhatározat (a továbbiakban: Kormányhatározat) intézmény1 számú épületéből a alperes cím5 szám alatti épületébe történő átköltöztetéséről 2019. június 30-ai határidővel. Eszerint, amennyiben az elköltözés bármely okból nem valósul meg, úgy 2019. december 31-ig az intézmény2 kell költöznie a intézmény1nak, azaz az alperes elveszíti ezt a gyógyítási funkciót.

[9] Az alperes vezetése a Kormányhatározat alapján a költöztetést kiemelt feladatként kezelte, és akként döntött, hogy a cím5 utcai épület teljes átalakítására közbeszerzési eljárást nem írnak ki, hanem a karbantartási feladatokra már megkötött közbeszerzési keretszerződés alapján 35 hibajegyre bontva, kis karbantartásként végzik el a teljeskörű, funkcióváltozást eredményező felújítást. Mindennek bonyolítását személy2 biztonságtechnikai igazgató kancellári biztostként végezte.

[10] személy2 2019. január 1-jén megbeszélést hívott össze, amelynek tárgya az cég1 cím5 utcai ingatlan felújítással kapcsolatos árajánlatának az ellenőrzése alapján megállapított túlárazás volt. Feladatként rögzítették, hogy három szakterületnek át kell vizsgálni az árajánlatokat, a vállalkozóval pedig egyeztetni kell, hogy térjen vissza a szerződés szerinti árakhoz, és a projekt teljes költségvetését egy héten belül rögzíteni kell. Megállapodás született arról is, hogy csökkenteni kell a műszaki tartalmat annyira, hogy a keretszerződésből még nyitva álló 629 millió forint keret terhére elvégezhető legyen a teljes beruházás.

[11] Az adott napon személy2 arról tájékoztatta személy3 cég1 ügyvezetőt, hogy vagy elfogadja a vállalkozó, miszerint a keretszerződés terhére végzi el a cím5 utcai felújítást

a szerződéses árak szerint, vagy pedig másik közbeszerzést kell kiírni. Ez utóbbi azonban egyik félnek sem volt érdeke.

[12] A cím5 szám alatti épület felújításával kapcsolatosan a felperes és az osztályon dolgozó 10 személy közösen levelet írt 2019. február 19-ei keltezéssel, amelyben felhívták az építtető figyelmét arra, hogy a hatályos jogszabályok és kötelezően betartandó szabványok szerint a tárgyi beruházás kivitelezési dokumentációja nélkül a felelős műszaki ellenőrzés nem végezhető el. Kifogásolták a szakértői véleményt, a kivitelezési dokumentáció elmaradását, a konkrét műszaki tartalom hiányát. Tájékoztatták arról az építtetőt, hogy a műszaki ellenőrök csak azt tudják ellenőrizni, hogy a kivitelezés a szakmai szabályoknak megfelel-e, és az általános előírásokat betartják-e.

[13] A munkáltató a felperest a cím5 utcai beruházással kapcsolatosan 2019 márciusában két figyelmeztetésben részesítette. A figyelmeztetéseket a felperes átvette, azok visszavonását kérte. Az írásbeli figyelmeztetésnek jogorvoslati záradéka nem volt, az alperes a figyelmeztetéseket nem vonta vissza.

[14] Ezt követően az alperes belső ellenőrzést rendelt el, és 10 hibajegy vonatkozásában személy4 műszaki szakértőt bízta meg a szakértői vizsgálat elvégzésével, aki 2020 februárjában elkészített jelentésében két feladatcsoportra bontva vizsgálta a megrendelő által kiemelt hibajegyeket, illetve hibajegyek szerinti teljesítéseket.

[15] Az első feladatcsoport során a belső ellenőrzés felkérése alapján azt értékelte, hogy a kivitelezési munka az árajánlat szerinti mennyiségben és minőségben került-e elvégzésre.

[16] Az szám2-as hibajegyen nyilvántartott, a helység1 téri intézmény3 helyszínen az orvosi szoba kialakítása tárgyú munkálatok kapcsán megállapította, hogy ott túlárzás történt. A kivitelezés nettó összege 35 %-os eltérést mutatott.

[17] Az szám3-es hibajegy, ami a igazgatóság kollégium lakószobák egészségügyi festése kapcsán merült fel, azt rögzítette, hogy az ajánlatba körülbelül kétszer akkora mennyiség került be, mint amennyi valójában megvalósult, ezáltal pedig 1.800.000 forint különbözetet lehetett rögzíteni.

[18] Az szám4-es hibajegy a cím6 kollégium1 lakószobák egészségügyi festése kapcsán került vizsgálatra. A szakértő a mennyiség és egységár különbözetéből megállapította, hogy 400.000 forint eltérés adódik, ezek a tételek összességében 2.400.000 forintot jelentenek, ami a teljes összeg 67 %-a.

[19] Az szám5-es hibajegy a cím7 intézmény4 tanterem világításával kapcsolatban merült fel, ahol az ajánlat 1.222.447 forintról szólt. A megvalósulást azonban semmilyen módon nem dokumentálták, ennek hiányában akár a tényleges munka elszámolásának megtagadására is sor kerülhetne.

[20] Az szám6-es számú hibajegyet a cím5 utca ... szám kollégium1 földszintjén 14 db radiátor cseréje kapcsán állítottak ki. Az ajánlati ár 1.372.722 forint volt, amely 10 % tartalékkeretet is tartalmazott. A helyszínen megállapították, hogy más gyártmányú radiátorokat építettek be, melyeknek mérete is más volt, a költségvetésben szereplő anyagnál 30-35%-os eltérés állapítható meg.

[21] A szakértő a második feladatcsoportként vizsgálta, hogy az alkalmazott „K” és „M” tételeket megfelelően indokolták-e, illetve, hogy a vállalkozó nettó 2.550 forintos rezsióradíjjal és a keretszerződésben vállalt 73%-os anyaggárral szemben, milyen okból érvényesített magasabb összegeket.

[22] Az szám7-es számú hibajegy a cím9 földszinti betegosztály tisztasági festéséhez kapcsolódott. A szakértő megállapította, hogy a festés és a tapétázás mennyisége eltért a

költségvetésben megadottaktól. A „K” és „M” tételek alkalmazásának indokolását a dokumentumok között nem lehetett fellelni, a munkadíj tekintetében közel kétszeres szorzó figyelhető meg.

[23] Az szám3-es számú hibajeggyel kapcsolatban megállapította, hogy a felületképzés anyag egységei minden esetben jelentős mértékben magasabbak, az eltérés 25%-61 % közötti.

[24] Az szám4-es számú hibajeggyel kapcsolatban – amely egészségügyi festésre vonatkozott – rögzítette, hogy a „K” és az „M” tételek nem lettek megjelölve, jelentős mértékű túlárazás történt.

[25] Az szám8-as hibajegy, amely a cím5 utca ... szám alatti munkálatok elvégzésével kapcsolatban merült fel, azt tartalmazta, hogy a költségvetés „K” tételt nem, „M” tételt hármat jelöl, de ugyanakkor indoklást nem rögzít. A költségvetésben a 2.550 forintos rezsióradíj mellett 9.887 forint/folyóméter anyagköltség jelenik meg, és ezt a 15,5-szeres értéket túlzottnak tartotta.

[26] Az szám9-es számú hibajegy a cím10 Z. tanterem falainak javításával kapcsolatban merült fel. Megállapította, hogy az ajánlatban a munkadíjknál túlárazások találhatók. A hőszigetelés kimaradt, ennek beépítésére utaló jelek a helyszíni szemle során nem voltak tapasztalhatóak.

[27] A szakértő összefoglalásként rögzítette, hogy az elvégzett szakértői eljárás eredményeként az első feladatcsoportban megjelölt helyszínek megismerése, a rendelkezésre álló dokumentumok és a TERC költségvetési programja alapján megállapítható, hogy a hibajegyek vezetői felülvizsgálata során tett észrevételek, megállapítások jogosak, valamint a második feladatcsoportnál is a „K” és „M” tételek egységei jellemzően túlárazottak. A többi tétel esetében számos alkalommal eltértek a Normagyűjteményben megadottól, illetve az abból kalkulálható értéktől.

[28] Az alperes az cég1-vel szemben szavatossági igényt nem érvényesített.

[29] A felperes betegállományára tekintettel keresőképtelensége ideje alatt értesült a jelentésről, amelyet postai úton megküldtek számára. Ezt követően felvette a Jogi Főigazgatóság munkatársaival a kapcsolatot észrevételeinek megtétele érdekében. Meghallgatása során a felelősségét nem ismerte el, ugyanakkor akként nyilatkozott, hogy ő a feletteseit a szabálytalanságokról időben tájékoztatta, melyet tanúkkal is bizonyítani tud. Felhívta a figyelmet arra is, hogy személy2 műszaki főigazgató és közöttük személyes ellentét áll fenn.

[30] A munkáltató 2020. október 21-én felmentéssel szüntette meg a felperes közalkalmazotti jogviszonyát az 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban: Kjt.) 30. § (1) bekezdése alapján.

[31] A felmentés indoklása utalt a szám1 iktatószámú ellenőrzési jelentésben foglaltakra és annak mellékletét képező mérnökszakértői véleményben rögzítettek. Kifejtette, hogy a felperes a Karbantartási és Hibaelhárítási Osztály vezetőjeként nem látta el megfelelően a munkaköri kötelezettségébe tartozó irányítási, szervezési és ellenőrzési feladatait. A alperes és az cég1 közötti 2018 évre vonatkozó keretszerződés teljesítése során nem biztosította a Létesítményfenntartási Szabályzat 1.4. (2) és (3) bekezdésében foglalt, a műszaki felügyeletre vonatkozó előírások betartását, valamint a Beruházási és Létesítményfenntartási Igazgatóság Szervezeti Ügyrendje 3. számú melléklet 6.4.5. pontjának 1.1.-1.4. sora szerinti, továbbá a 4. számú melléklet 5.5.1. pontja szerinti – a Karbantartási és Hibaelhárítási Osztály feladataiként rögzítettek – megfelelő ellátását, azaz az előírt kontrollok, eljárások elvégzését. Így különösen az árajánlatok felülvizsgálatát, a kivitelezési munkák műszaki felügyeletét, az ellenőri tevékenységet, a műszaki átadás-átvételi eljárások

lebonyolítását, dokumentálását, a teljesítési igazolás tevékenység ellátása, illetve annak nem megfelelő munkavégzés miatti megtagadása a keretszerződésben a vállalkozói díjak képzésére vonatkozó előírások (például anyagárendemény alkalmazásának kontrollja, TERC program és összevont építőipari normarendszer adattár szerinti díjszámítás kontrollja) betartásának ellenőrzését. Nem biztosította továbbá a keretszerződés 4. számú mellékletét képező épület karbantartási protokoll előírásainak érvényesülését, a keretszerződés szerinti tartalékkeret megfelelően dokumentált, alátámasztott felhasználására, különösen a tartalékkeretből fedezett pótmunkák megrendelését és az elszámolási folyamatban a keretszerződés 3.4.a) és c.) pontja szerinti az épület karbantartási protokoll előírásának érvényesülését.

[32] A munkáltató megállapította, hogy fentiek szerint a felperes a munkáját nem végezte megfelelően, feladatait hiányosan, nem az egyetem érdekeinek megfelelően, a munkaköri leírásban foglalt előírásoknak, szabályzatoknak, jogszabályoknak megfelelően látta el. Rögzítette, hogy a felperes két alkalommal írásbeli figyelmeztetésben is részesült hasonló kötelezettségszegések miatt. A felperes meghallgatása során nem adott elő olyan körülményt, amellyel a magatartását ki tudta volna menteni.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[33] A felperes keresetében a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) 82.§ (4) bekezdése szerinti átalány-kártérítésként 1.777.643 forint és kamata, valamint az Mt. 82. § (3) bekezdésére alapítottan 5 havi távolléti díjnak megfelelő 2.225.000 forint összegű végkielégítés és kamata, továbbá perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Másodlagosan az Mt. 7. § (1) bekezdésében foglalt joggal való visszaélés tilalmába ütköző magatartást is állított.

[34] Érvelése szerint a felmentés indoklása nem volt világos, valós és okszerű. Jogellenes magatartást nem tanúsított, továbbá a jelentésben szerelőd kötelezettségszegések 2018 évre vonatkoznak, azaz azoktól számítottan két év eltelt az intézkedés meghozataláig. Az alperes egy szabálytalan gyakorlatot alakított ki a preferált alvállalkozókkal való teljesítéssel és a teljesítésigazolás során a névleges műszaki ellenőri jelentés gyakorlásával. Hivatkozott túlterheltségre a létszámihiányból adódóan, és arra, hogy a kis karbantartásokkal felmerült, hozzávetőlegesen évi 300 hibajegy elintézésén felül kiemelt projektként kapták a cím5 utcai Tömb kialakítását.

[35] A joggal való visszaélés kapcsán arra utalt, hogy személy2 műszaki főigazgatóval nem titkoltan személyes ellentét állt fenn, amely motiválta a jogviszony megszüntetését.

[36] Az alperes a keresetet elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a belső ellenőrzés által kezdeményezett műszaki mérnökszakértő által végzett vizsgálat eredményeként készült jelzés szerint az cég1-vel megkötött szerződés teljesítése során az alperest jelentős anyagi kár érte, amelynek a felperes kötelezettségszegő magatartása is oka volt. A joggal való visszaélés kapcsán arra hivatkozott, hogy személy2 és a felperes között nem állt fenn személyes ellentét, a felperes ezen hivatkozása tényét semmivel nem bizonyította.

Az első- és a másodfokú bíróság ítélet

[37] A Budapest Környéki Törvényszék 26.M.70.013/2023/35. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen a felperesnek négy havi távolléti díjnak megfelelő összegű 1.773.643 forintot és annak kamatát, valamint 2.225.000 forintot végkielégítés címén kamatával együtt. Az ítélet szerint az alperes perköltség viselésére is köteles, míg a le nem rótt eljárási illeték az állam terhén marad.

[38] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a Kjt. 30. § (1)-(3) bekezdésére, 33. § (1) (2) bekezdésére, 37. § (1), (2), (6), bekezdésére, 38. § (1)-(5) bekezdéseire, valamint az Mt. 82. § (1)-(4) bekezdéseire. Hivatkozott továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 220. § (1)-(7) bekezdéseire, illetve utalt a Legfelsőbb Bíróság MK 95. számú állásfoglalásában foglaltakra.

[39] A felmentés jogellenességével kapcsolatban megállapította, hogy annak indokai világosan beazonosíthatóak voltak. A felperest terhelő kötelezettségszegést a műszaki szakértő jelentésére, valamint a belső szabályzatok és a vállalkozóval kötött keretszerződés pontjaira utalással jelölte meg a munkáltató. Mindez a felperes által ismert volt, a munkáltatói intézkedés indokolása kellő részletességgel, illetve a címzett számára érthető módon tartalmazta, hogy mely kötelezettségszegés miatt szüntette meg a munkáltató a jogviszonyt.

[40] Az elsőfokú bíróság ítélete szerint az okszerűség körében kellett azt vizsgálni, hogy az indokolásban világosan megjelölt kötelezettségszegésből okszerűen következik-e a jogviszony megszüntetése. A bíróság szerint a valóság bizonyításának csak a felperes által vitatott megállapítások tekintetében volt helye. A felperes nem kifogásolta részletekben a személy⁴ szakértő jelentésében az egyes hibajegyekkel kapcsolatos megállapításokat. A feltárt hiányosságokkal összefüggésben nem adta elő, hogy mely részét és milyen alapon vitatja a munkáltató intézkedésének, a valóság vitatása körében általánosságban csak arra hivatkozott, hogy sem őt, sem a hibajegyeket kezelő kollégáit nem hallgatták meg.

[41] Az elsőfokú bíróság a valóság bizonyítása körében tanúként hallgatta meg személy⁴ szakértőt, illetve személy³t, az cég¹ ügyvezetőjét. Elfogadta a szakértő által feltárt, a kivitelezés minőségét és mennyiségét, valamint az árképzést érintő hiányosságokat fennállóként, ezeket a felperes keresetében nem vitatta, és a perfelvétel során sem cáfolta.

[42] Az elsőfokú bíróság nem értett egyet a felperessel abban, hogy a szakértői véleményben foglaltak valóságtartalmát általánosságban kérdésessé tette azzal, hogy sem őt, sem pedig a hibajegyeket kezelő munkatársait nem kérdezték meg. A szakértő ugyanis a helyszínen folytatott ellenőrzést, és a GLPI rendszerből kinyert adatok alapján a megrendeléssel összevetve, mérés és szakértői számítások alapján állapította meg a rögzített hiányosságokat.

[43] A felperes rendszerszintű szabálytalanságokra hivatkozott, mivel álláspontja szerint az alperes huzamosabb ideig eltűrte, sőt elvárta, hogy ne a szabályoknak megfelelően történjenek a kivitelezések és a teljesítés műszaki ellenőrzése.

[44] Az elsőfokú bíróság a szabálytalanságok közül a közbeszerzés elmaradása, illetve annak megkerülése kérdésében nem foglalhatott állást, mivel ezek törvényességi ellenőrzését a Közbeszerzési Döntőbizottság és a közigazgatási bíróság hatáskörébe utalja a jogalkotó. Az elsőfokú bíróság tehát nem dönthetett arról, hogy az alperesnek a intézmény¹ cím⁵ utca számú épületébe történő átköltözéséhez új közbeszerzési eljárást kellett-e lefolytatnia.

[45] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy közbeszerzés elmaradása önmagában nem kellett, hogy a felperes műszaki osztályvezetői kötelezettségét felülírja. A műszaki ellenőrök és a felperes munkakörét az befolyásolhatta negatívan, hogy nem történt meg a tervezés, hiányoztak azok az ajánlatkérői igények és a szakhatóságok előírása mentén kidolgozott tervek, műszaki paraméterek, amik a műszaki ellenőrzés alapját képezik. A jogvita eldöntése szempontjából elegendő volt annak megállapítása, hogy nem történt meg az előírások szerinti kivitelezői tervezés. Az elsőfokú bíróság ítélete szerint a cím5 utcai felújítással kapcsolatosan állított rendszerszintű szabálytalanság semmilyen okozati összefüggésben nem állhat a műszaki szakértői jelentésben megállapított hiányosságokkal, amivel az alperes a felmentését indokolta már csak azért sem, mert más időszakra vonatkozott.

[46] A másik rendszerszintű szabálytalanságot személy3 az cég1 ügyvezetője személy1 volt BLFI igazgató, valamint tanúl tanú is igazolta, miszerint a kollégiumokkal kapcsolatosan elvárás volt, hogy ne a közbeszerzési eljárásban nyertes ajánlattevő teljesítsen, hanem bizalmi okból a kollégium igazgató által megjelölt cég végezze a feladatokat.

[47] Az elsőfokú bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy jogosult volt alvállalkozó igénybevételére, de annak szerződésszerű teljesítéséért felelt. A jelen esetben azonban nem a vállalkozó kívánta bevonni az alvállalkozót, hanem a kollégiumvezető által kiválasztott alvállalkozó végezte el a festést és a karbantartást.

[48] Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperes azon álláspontját, hogy ettől függetlenül ilyen szabálytalanság esetén is ugyanúgy el kellett volna végezni a műszaki ellenőrzési tevékenységet figyelemmel arra, hogy az cég1 volt a szerződő partner, az ő tevékenységét kellett volna ellenőrizni, és vele szemben érvényesíteni a megrendelői igényeket a keretszerződés alapján.

[49] Az elsőfokú bíróság elfogadta a kollégiumok festésére, kollégiumi szobák karbantartására vonatkozó szám10., szám3, szám4, szám7, szám8. hibajegyekkel kapcsolatosan a felperes azon kifogását, hogy a kollégiumokat érintő rendszerszintű szabálytalanságok miatt az ellenőrzési kötelezettség nem az általa vezetett osztály hatáskörébe tartozott, és így osztályvezetői ellenőrzési kötelezettsége sem volt ezen hibajegyek kapcsán.

[50] Az elsőfokú bíróság nem találta megállapíthatónak az alperes azon védekezését, hogy a felperes nem kapott konkrét utasítást arra, miszerint ne végezze el a kollégiumok festési és karbantartási munkáinak ellenőrzését. Az adott szituációban nem életszerű, hogy írásos, vagy akár tanúk előtt elhangzó szóbeli utasítással köteleznék arra a beosztottat, hogy a szabályokat megszegve járjon el, vagy ne teljesítse a munkaköri kötelezettségeit. Az elsőfokú bíróság a felperesi állítás bizonyítékaul elfogadta személy3 és tanúl tanú nyilatkozatát.

[51] Az elsőfokú bíróság az szám66. és az szám5 számú hibajegyek vonatkozásában valós indoknak tekintette a felmentést. Megállapította, hogy ezen hibajegyek nem a kollégiumokkal voltak kapcsolatosak, és nem is a cím5 utcai projektekhez kapcsolódtak, így a felperesi hivatkozás nem releváns. Ugyanakkor hangsúlyozta az idő múlását, azt, hogy a 2018 évi szabálytalanságokat közel két évvel később tárták fel, illetve szankcionálták. Az elsőfokú bíróság az idő múlását nem tekintette az okszerűséget megszüntető tényezőnek, mivel az alperes 2019 évben elrendelt teljeskörű ellenőrzése a 2018 évi cég1 teljesítésére vonatkozott. Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperest nem az ügyvivői szakértői munkakörhöz tartozó műszaki ellenőri feladatok elmulasztása miatt marasztalták el, hanem osztályvezetői mulasztása kapcsán. Az alperes arra alapozta a felmentést, hogy a felperes a Karbantartási és Hibaelhárítási Osztály vezetőjeként elmulasztotta irányítási, szervezési, koordinálási és ellenőrzési feladatait.

[52] Az alperes a felmentés indokaként nem jelölt meg olyan többlet tényállást, ami azt támasztotta volna alá, hogy osztályvezetői kötelezettségét nem egyszerűen elmulasztotta, hanem az alperesi integritást érintő összejátszásban vett részt. Ilyet nem is állított, és nem bizonyított az alperes.

[53] Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az sem alapozta meg a jogviszony megszüntetést, hogy az alperes két írásbeli figyelmeztetést is adott már a felperesnek. Az írásbeli figyelmeztetésekben a munkáltató nem biztosított jogorvoslati lehetőséget, a felperes pedig kifejezetten jelezte, hogy nem ért egyet az abban foglaltakkal.

[54] A felperes a perben tanúkkal bizonyította a rendszerszintű szabálytalanságokat, és alperes sem vitatta, hogy nem történtek meg a beszerzéshez kapcsolódó szükséges szakmai előkészületek, hiányoztak a tervek, a költségvetés, nem történt meg az átgondolt, szakmailag megalapozott tervezés, a közbeszerzés lebonyolítása, amelynek során az ajánlatkérés, a felvilágosításkérés, hiánypótlás, előzetes vitarendezés, melyek lehetőséget adtak volna a műszaki tartalom teljeskörű kivitelezéséhez és a műszaki ellenőrzés tisztázásához.

[55] Figyelemmel arra, hogy a felmentés tételes jogba ütközött, a bíróság a joggal való visszaélést már nem vizsgálta.

[56] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.091/2024/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és az alperest perköltség viselésére kötelezte. Kimondta, hogy a perben felmerült fellebbezési illetéket az állam viseli.

[57] A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az elsőfokú bíróság az épületkarbantartási protokollt figyelembe vette, amikor megállapította, hogy a felperes nem hivatkozott arra, miszerint a hibajegyek vonatkozásában feltárt hiányosságok nem valóságok, ezért a szabályzatok további vizsgálata szükségtelen volt.

[58] Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperesi kollégium vezetése részéről kezdeményezett szabálytalanság arra is kiterjedt, hogy a vezetés által preferált alvállalkozói teljesítéssel szemben a Karbantartási és Hibaelhárítási Osztály részéről eljáró műszaki ellenőrök nem emelhetek kifogást, ha a kollégium vezetése megfelelőnek tartotta a teljesítést, a műszaki ellenjegyzés automatikussá és névlegessé vált. Ezért fogadta el a felperes azon előadását az ítéletben meghatározott hibajegyek vonatkozásában, hogy a kollégiumokat érintő rendszerszintű szabálytalanságok miatt az ellenőrzési kötelezettség nem az általa vezetett osztály hatáskörébe tartozott, így az osztályvezetői ellenőrzési kötelezettsége sem volt ezen hibajegyek kapcsán megállapítható.

[59] A másodfokú bíróság az egyes hibajegyekkel kapcsolatban kiemelte, hogy azok adataiból és a GLPI adatlapokból megállapíthatóan egy esetet kivéve nem a felperes, hanem a kollégiumok igazgatósága ügyintézői, illetve személy5 hagyták jóvá a munkálatokat.

[60] A felperes egyetlen esetben jelent meg teljesítést jóváhagyó személyként a GLPI rendszerben, az szám9-es hibajegynél. Az ellenőri jelentés pedig a felelősség hiányát támasztja alá, mivel a szakértő megállapította: „Utólag teljes egyértelműséggel a költségvetési tétel értéke nem vizsgálható, a munkadíj megközelítőleg elfogadható, semmilyen dokumentum nem áll rendelkezésre.”.

[61] A felperes felelősségét tehát a dokumentumok sem támasztják alá.

[62] A másodfokú bíróság alaptalannak találta azon alperesi hivatkozást is, miszerint az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően a tanúk előadását.

[63] A bíróság részletesen vizsgálta személy2, tanú2, tanú3 tanú4, tanú5, tanú6 tanúk nyilatkozatát. Vallomásuk alapján egyértelműen megállapíthatónak találta, hogy a munkáltatónál kialakult gyakorlat volt, miszerint a kollégiumok vonatkozásában a felperesnek és az osztályának, valamint a műszaki ellenőröknek nem lehetett ellenőrizni, azt személy5,

illetve az ő munkatársai teljesítették. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes okiratokkal és tanúkkal is bizonyította, hogy a munkáltató nem várta el az ellenőrzést, és azt a gyakorlatot alakította ki, hogy a kollégium ellenőrzi a munkálatok elvégzését.

[64] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, mely szerint a munkáltatónál kialakult szabálytalan gyakorlatot a munkáltató nemhogy eltúrte, hanem ellenőrzése alatt tartotta.

[65] Az elsőfokú bíróság az intézmény⁴ világítás-felújítása és a kollégium¹ radiátorcseréje vonatkozásában a hibajegyeket valósnak fogadta el. Ugyanakkor a felperesi hivatkozást nem találta relevánsnak figyelemmel arra, hogy ezek a hibajegyek nem a kollégiumokkal voltak kapcsolatosak, és nem a cím⁵ utcai projekthez kapcsolódtak. Önmagában az idő múlását sem tekintette az okszerűséget megszüntető tényezőnek. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság mérlegelésével, miszerint figyelemmel a létszámhiányra, a hibajegyek mennyiségére, valamint arra, hogy az alperesnek nem sikerült bizonyítani, illetve nem is hivatkozott a felmentésben sem egyéb, az alperes integritását érintő felperesi magatartásra, ezért e két hibajegy vonatkozásában sem állapította meg az okszerűséget. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan mérlegelt, a fellebbezés megalapozatlan.

[66] Az elsőfokú bíróság helytállóan tájékoztatta a feleket a bizonyítási kötelezettségeiről, amely világos és ellentmondásmentes volt, eljárásjogi szabálysértés nem történt.

[67] A másodfokú bíróság ítéletében felhívta a Pp. 265. § (1) bekezdését, illetve 237. § (1) bekezdésében foglaltakat. Rögzítette, hogy az anyagi pervezetés általános célja, miszerint a felek legyenek tisztában azzal, hogy a kereseti kérelem és ellenkérelem fényében milyen elemeknek lesz jelentősége a jogvita elbírálásánál.

[68] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint a felperes bizonyította a munkáltató által eltúrt szabálytalanságokat, így pedig a felmentés jogszabályba ütközött.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes felülvizsgálati ellenkérelme

[69] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

[70] Érvelése szerint a jogerős ítélet az anyagi jogi szabályokat nem megfelelően alkalmazta, különösen a Kjt. 30. § (1) bekezdés c) pontjának (2) bekezdését, valamint sérült a Pp. 266. § (1), 279. § (1), 341. § (4), 346. § (5) bekezdése.

[71] Kérdéses, hogy a rendelkezése álló bizonyítékok alapján szabálytalannak lehet-e tekinteni a kollégiumok eljárását a vállalkozók bevonására, a vállalkozói árajánlatok elfogadására, illetve a munkák átvételére vonatkozóan összevetve a felperes, illetve az általa vezetett osztály feladataival. Amennyiben e kérdésre nemleges a válasz, az alperes álláspontja szerint nincs helye azon vizsgálatnak sem, hogy egyébként volt-e olyan munkáltatói elvárás, miszerint a felperes szabálytalan gyakorlatot folytasson.

[72] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésének szabályait sértette, így a Pp. 279. § (1) bekezdése sérült, valamint a Pp. 383. § (2) bekezdése azáltal, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[73] A Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint a másodfokú eljárásban a bizonyítás eredménye okszerűtlennek minősítése és ennek alapján a tényállás módosítása, kiegészítése lett volna indokolt, ekkor nem sérült volna a Pp. 279. § (1) bekezdése.

[74] A Kúria szerint nincs lehetőség általában a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítás adatainak ismételt összevetésére és értékelésére. A bizonyítékok mérlegelése azonban okszerűtlennek minősül, ha az adott bizonyítékból kizárt volt a másodfokú bíróság által levont következtetés (Pfv.20.465/2019., 20.685/2022., 21.295/2022.).

[75] Az alperes utalt a Kúria Gfv.VI.30.190/2022/5. számú ítéletében kifejtettekre. Eszerint a közvetett bizonyítékok értékelésével kapcsolatban a polgári perekben is iránymutató gyakorlat, amely szerint „a közvetett bizonyítékok zárt láncolatának szükségessége kétségtelen, ám ez nem formál-logikai láncolatot jelent. A közvetett bizonyítás zártláncúsága nem feltételezi a legapróbb és az egyforma méretű láncszemeket. Azaz nem feltétel az, hogy a legapróbb részletek is bizonyítva legyenek. Az ugyanis valójában azt jelentené, hogy a valóság megismerése már nem közvetett, hanem közvetlen. És nem feltételezi a közvetett bizonyítás zárt láncolata, hogy egyforma értékű bizonyítékokból tevődjön össze. A hangsúly a zártságon van, ami a két végpontot összekapcsolja. Minden egyes láncszemnek tény-, illetve tárgyszerűnek kell lennie, nem lehet spekulatív; relevánsnak és a valóságra vonatkozóknak kell lennie.”

[76] A szabad bizonyítás elve és a bizonyítékok teljességének zárt láncolata értékelésének követelménye értelemszerűen azt jelenti, hogy valamennyi releváns bizonyítékot az értékelés körébe kell vonni. A jelen perben ennek elmaradása arra vezetett, hogy azokkal ellentétes tényállás került megállapításra, amely a rendelkezésre álló bizonyítékok helyes értékelése esetén megállapítható.

[77] A másodfokú bíróság a fentieknek megfelelő, tehát jogszerű mérlegelést nem végzett, és ha ennek szellemében kerül sor a per anyagának, a rendelkezésre álló bizonyítékok összességének értékelésére nem juthatunk másra, mint a jogerős ítélettől eltérő következtetésre.

[78] A jogerős ítéletben feltárt eljárás, amely szerint az egyes alperesi szervezeti egységek elfogadták a vállalkozói árajánlatot, illetve elfogadták a munka elvégzése utáni teljesítést, az alperes belső szabályzatainak minden tekintetben megfeleltek, szabályos eljárási cselekmények voltak, amelyhez a belső szabályzat szerint társult a felperes által vezetett Karbantartási és Hibaelhárítási Osztály ellenőrzési feladata. A műszaki ellenőrök eljárásának éppen az alperesi szervezeti egységek, kollégiumok belső műszaki ügymenete mellett annak szakmai jóváhagyásaként kellett működnie, tehát a kollégiumok, szervezeti egységek hibajegyet indító és lezáró szakaszában tett saját cselekményei nem elvonták, hanem éppen indukálták a felperes által vezetett osztály feladatait.

[79] A jogerős ítélet a fellebbezésre reflektálva kifejti, hogy az elsőfokú bíróság figyelembe vette az úgynevezett épületfenntartási protokollt a feltárt hiányosságok valóságossága kapcsán, és rögzíti, hogy a szabályzatok további vizsgálata szükségtelen volt. A fellebbezés ezzel szemben éppen arra irányult, hogy az épületfenntartási protokoll mint a felperes tevékenységére irányadó szabály, illetve a perben rendelkezésre álló további szabályzatok pontosan az ítéleti indokolásban szabálytalannak minősített eljárást mint követendő eljárást rögzítik, tehát éppen hogy nem szabálytalanok, hanem az az irányadó eljárás.

[80] Az eljáró bíróságok rendelkezésére álló szabályzat egyértelműen arról rendelkezik, hogy az igénybejelentő kifejezetten köteles a folyamatban – mind az árajánlat elfogadásában, mind a teljesítés elfogadásában – részt venni, amely értelemszerűen logikus szabály, hiszen ő a szolgáltatás megrendelője. A Karbantartási és Hibaelhárítási Osztály

ennek megfelelően, ahogy az a műszaki ellenőri minőségből logikusan és okszerűen következik, jóváhagyó, ellenőrző funkciót gyakorol.

[81] Amit a jogerős ítélet szabálytalan gyakorlatnak minősít, valójában rendszerszintű szabály: az alperes intézményei, illetve önálló gazdálkodással rendelkező szervezeti egységei (melyeket az épületkarbantartási protokoll I.1. pontja Igénybejelentőként definiál) által igényelt épületkarbantartási munkák szabályos és elvárt bejelentése és lefolytatása.

[82] A bizonyítékok mérlegelése során a felmentési indokok okszerűtlen voltát alátámasztóan semmilyen jelentőséget nem lehetett volna tulajdonítani a kollégiumok részéről eljáró személyek cselekményeinek, tehát akár az árajánlatokat, akár a teljesítéseket elfogadó nyilatkozatoknak, mivel azoknak e vonatkozásban semmilyen jelentősége nincs.

[83] A bíróságok rendelkezésére álló szabályzatokból csupán az állapítható meg, hogy a kollégiumok részéről az általuk kifogásolt eljárás nemhogy szabálytalan, de kötelező volt, továbbá nem kizárja, hanem kiváltotta a felperes, illetve az általa vezetett osztály ellenőrzési kötelezettségét. A felperes felettese személy1 volt, az ő előadása az elsődlegesen irányadó, amely azonban nem tartalmazott tényt arra vonatkozóan, hogy a felperes felettese felé jelzéssel élt. A jogerős ítéletben idézett levelek mindegyike a hibajegyekkel össze nem függő, a cím5 utcai kivitelezéssel kapcsolatos témában született. A [127] bekezdésben idézett levél a személy2 által vezetett időszakban történetekre utal kizárólagosan, a [126] bekezdésben idézett levél is kifejezetten a intézmény1 kivitelezésével kapcsolatban született, azzal összefüggő „jelzés”, a személy5cel folytatott megbeszélés ezen belül csak másodlagos. Ezen levelek a jogerős ítélet szerint a felmondás valós indokainak okszerűtlen voltát jelentő kiürösített ellenőrzési feladatok kapcsán tett jelzésként kizárólag iratellenesen értékelhetőek.

[84] A jogerős ítélet [128]-[135] bekezdése értékeli az egyes tanúk vallomását. Ebből személy1, személy3, tanú1 vallomása az, amely bármilyen tartalommal rendelkezik. A jogerős ítélet azonban egyikük vallomásából sem idéz olyan tartalmat, amely azon tényen túl, hogy a felperes által vezetett osztály műszaki ellenőrei tényszerűen nem tettek eleget a kötelezettségüknek, az alperes szabálytalan eljárását támasztaná alá.

[85] személy1 tanú külön előadta, hogy „az, hogy rendszerszintű szabálytalanságok voltak, amint már mondtam, ez nem érintette ... munkáját, a műszaki ellenőr munkájának a minőségét nem kellett, hogy érintse. Itt annyi összefüggés van a kettő között a cím5 utcai projekt karbantartásra történtő elszámolása kapcsán, hogy mivel kimerült a keret, ezért volt egy csomó olyan karbantartási hibajegy, amit nem tudtunk egyszerűen elvégezni. Tehát ilyen értelemben akadályozta a munkánkat. De magát az elvégzett hibajegyzékre vonatkozó szakmai munkát az nem érintette”.

[86] A jogerős ítélet a mérlegelési, értékelési tevékenységből teljes egészében kirekeszti tanú7 vallomását, amely azonban egyértelműen tartalmazza azt a tényt, – amely egyébként más bizonyítékokkal nem ellentétes –, hogy minden esetben szükséges volt az ellenőrzés, sőt a munka jellegétől függően azt műszaki ellenőr, vagy az osztály ellenőri képzettséggel nem rendelkező foglalkoztatottja kellett, hogy elvégezze.

[87] A bizonyítékokból csupán az a következtetés vonható le, hogy a felperes felelősségi körében a rendszert a szabályzatokkal szemben érdemben nem működtette. Amennyiben nem állapítható meg a kollégiumok részéről való eljárás szabálytalansága, akkor az sem, hogy a felperes felelősségi körébe tartozó ellenőrzést kizárták, saját hatáskörükbe vonták a műszaki ellenőrök eljárását formálissá téve. Tehát az érdemi döntés elmaradása nem a Műszaki Osztály, hanem az igénybejelentő szervezeti egység felelősségi körébe került. Ez alapozza ugyanis meg kizárólagosan a felmentés indokolásának okszerűtlenségére vonatkozó ítéleti megállapítást.

[88] A jogerős ítélet [142] bekezdése az intézmény⁴ világításcseréjével, illetve a kollégium¹ radiátorcseréjével kapcsolatosan azt állapítja meg, hogy a felperes ugyan mulasztott, de ez a két ügy nem alkalmas a bizalom megrendítésére a létszámhiányra, a hibajegyek mennyiségére és más egyéb alperesi integritást sértő felperesi magatartás hiányára figyelemmel. Ezen megállapítás azonban sérti a Pp. 279.§ (1) bekezdését.

[89] A bizonyítékokból nem lehet más következtetésre jutni, minthogy a létszámhiány a cím⁵ utcai felújítás során volt egyedül releváns, amely azonban a hibajegyekkel kapcsolatos munkálatokkal, ellenőrzési kötelezettséggel nem esett egy időintervallumba.

[90] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában tartására és az alperes perköltségben való marasztalására irányult

[91] Érvelése szerint nem annak van jelentősége, hogy mit szabályoz az épületfenntartási protokoll, illetve, hogy a bíróságok milyen mértékben vették azt figyelembe, hanem annak, hogy az alperes olyan kötelezettséget rótt a felperes terhére, amely szabálytalanságról tudott, azt a felperes az alperes vezetőinek szóban és írásban is jelezte, ennek ellenére elvárták ezt tőle.

[92] A mennyiségi eltérés az ellenőrzési jelentésben I. számmal jelölt öt darab hibajegyet érintette, amelyekkel összefüggésben helytállóan világított rá a másodfokú bíróság, hogy a kollégiumok igazgatósága illetékes műszaki, úgynevezett épületért felelős ügyintézői hagyták jóvá a hibajegyeket, illetőleg nyilatkoztak a hibák kijavításáról.

[93] Helytállóan mutatott rá a másodfokú bíróság ítéletében a felperes által feletteseinek a szabálytalanságokkal, így különösen a bevont alvállalkozókkal, illetve a túlárazásokkal kapcsolatban írt levelekre.

[94] Helyesen fejtette ki ítéletének [136] pontjában, hogy a perben becsatolt okiratok, illetve a tanúvallomások alapján egyértelműen az volt megállapítható, hogy a vizsgált tíz hibajegy többségében a munkáltatónál kialakult gyakorlatot tükrözte, azt, hogy a felperesnek és az osztályának, valamint a műszaki ellenőröknek nem lehetett ellenőrizni, mivel azt személy⁵, illetve az ő emberei teljesítették. A felperes osztályát az ellenőrzésből kizárták, tőlük konstruktív hozzáállásként azt várták el, hogy ne végezzenek ellenőrzést. Az ellenőrzési jelentés meg sem említi felelősként egyetlen, az árajánlatot, illetve a teljesítést a GLPI rendszerből is megállapíthatóan jóváhagyó műszaki ügyintézőt, de még a teljesítés igazolására jogosult személy⁵et vagy a GLPI rendszerben ugyancsak hozzárendelt gazdasági felelőst sem, holott a tényleges teljesítés vonatkozásában az ő felelősségük objektíve lényegesen nagyobb.

[95] Helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a két hibajeggyel kapcsolatos mulasztás nem volt alkalmas arra, hogy a felperesbe vetett közalkalmazotti jogviszonyból eredő bizalmat megrendítse.

A Kúria döntése és jogi indokai

[96] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[97] A felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó rendkívüli, korlátozottan igénybe vehető perorvoslat, amelynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozásra alapítottan van helye. A felülvizsgálat funkciója a kérelmet előterjesztő fél által állított jogsérelem elbírálása és megalapozottsága esetén annak orvoslása. A Kúria kizárólag azt bírálhatja el,

hogy a felülvizsgálati kérelemben előadott okból a megjelölt jogszabályokat megsértette-e a jogerős ítélet.

[98] A felülvizsgálati kérelem akkor bizonyulhat eredményesnek, ha a kérelem előterjesztője a szükséges tartalmi kellékekkel rendelkező, határidőben benyújtott beadványában kimutatja a támadott jogerős határozatnak a jogvita érdemi elbírálására konkrétan kiható módon jogszabálysértő voltát, vagyis a támadott határozatra vonatkoztatva adja elő jogszabálysértésre utalásait, a konkrét döntés alapjául szolgáló érvrendszer téves, illetve hiányos voltát adja elő, illetve az érdemi döntésre kiható eljárási szabálysértést igazol (Pp. 413. § (1) bekezdés b) pont).

[99] A Kúria a jogerős ítéletet a fentiek figyelembevételével a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, az abban konkrétan megjelölt jogszabályhelyek tekintetében vizsgálhatta, és ítélt meg azok jogszabálysértő voltát.

[100] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a bizonyítékok téves értékelését állította, és arra hivatkozott, hogy a felmentés nem ütközött jogszabályba (Kjt. 30. § (1) bekezdés c) pont, (2) bekezdés; Pp. 279. § (1) bekezdés, 369. § (3) bekezdés a) pont).

[101] A felülvizsgálati eljárás mint rendkívüli perorvoslati eljárás során általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Ezt az alperes felülvizsgálati kérelmében maga is állította. A Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy az eljáró bíróság a mérlegelési körébe vont adatok, a felek személyes előadása, a bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre. Ennek hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott határozattól eltérő következtetésre lehet jutni (Pfv.I.21.532/2019/7.; Pfv.II.20.280/2022/10.; Pfv.II.20.977/2023/5.). Az előzőekben kifejtettek szerint tehát nyilvánvalóan okszerűtlen a mérlegelés akkor, ha a rendelkezésre álló bizonyítékokból a bíróság által levont következtetésre nem lehet jutni. Jelen esetben azonban ez nem volt megállapítható.

[102] Az alperes által felhívott Gfv.VI.30.190/2022/5. számú ítélet sem ellentétes a fent kifejtettekkel. A bíróság a közvetett és közvetlen bizonyítékokat egyaránt értékelték a „bizonyítékok zárt láncolatát” helytállóan határozták meg, és abból helyes jogi következtetésre jutottak. A rendelkezésre álló adatokból helyesen következtettek arra, hogy a munkáltató által eltűrt, illetve elvárt szabálytalan gyakorlatra figyelemmel a felperes alkalmatlanságot igazoló kötelezettségszegése nem állapítható meg.

[103] Az alperes felülvizsgálati kérelmében tévesen arra hivatkozott, hogy az épületfenntartási protokoll előírásait mint követendő szabályokat az eljáró bíróságok nem megfelelő módon értékelték.

[104] A másodfokú bíróság ítélete [110] bekezdésében helytállóan rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság ezen protokollt vizsgálta, illetve értékelt, és ennek körében fejtette ki, hogy a hibajegyek a feltárt hiányosságokat a valóságnak megfelelően rögzítik, és azt a felperes maga sem tette vitássá, kizárólag azokkal összefüggésben saját felelősségének megállapíthatóságát vitatta, így a perben ezt kellett figyelembe venni.

[105] A rendelkezésre álló bizonyítékokból (különösen a tanúvallomásokból) megállapítható volt, hogy a kollégiumok festésével és a ottani kis karbantartási munkálatokkal kapcsolatosan a közbeszerzési pályázatot megnyerő ajánlattevő vállalkozóval a kollégium vezetése azt közölte, hogy a hibajegyekben jelzett munkálatokat nem a vállalkozónak kell elvégezni, hanem a kollégium vezetése által megbízott, már régóta ott dolgozó vállalkozónak, aki a kollégium vezetésének bizalmát élvezte. Az alperesnél ezzel

összefüggésben hosszabb ideje az a gyakorlat alakult ki, hogy a teljesítés igazolásához szükséges helyszíni ellenőrzést a Műszaki Osztály szabályszerűen nem végezhetette el, a kollégium által kijelölt munkavállaló volt az, aki a teljesítést a megrendelő fél felé leigazolta. Ezt követően a műszaki jóváhagyás formalitás volt, a valós műszaki tartalom a teljesítési minőség és mennyiség műszaki ellenőrzése a helyszínen nem történt meg. A kollégiumok karbantartási és felújítási munkálatainak kialakult gyakorlatáról a felperes közvetlen felettesének személyl BLFI igazgatónak is tudomása volt.

[106] Az eljáró bíróságok ezen helyesen megállapított tényállás mellett jogszerűen foglaltak állást arról, hogy az alvállalkozói teljesítéssel szemben a Karbantartási és Hibaelhárítási Osztály részéről eljáró műszaki ellenőrök nem emelhetek kifogást, amennyiben a kollégium vezetése azt megfelelőnek találta, az ellenőrzés csak formalitás volt. Ezt támasztotta alá személy³ tanúvallomása is, aki elmondta, hogy „helyi ember átveszi ezt a munkát, és akkor a műszaki ellenőr már automatikusan jóváhagyja ... A műszaki ellenőr ezt már automatikusan hagyja jóvá, és a felperes osztályvezető vagy leellenőrzi, vagy nem a helyszínen. Ez azért ilyen esetleges, mert havi 300-400 hibajegy volt, amit ellenőrizni kellett, és lehetetlen, hogy ekkora mennyiséget leellenőrizzen a helyszínen. Ezek csak szűrőpróbaszerűen történtek meg ezek az ellenőrzések, de mindegyiket alá is kellett írnia. Csak a több vállalkozóval állt kapcsolatban keretszerződés keretében, ezek közül én csak az egyik voltam, nekem volt 100-on felüli hibajegyem, és ezen kívül volt még 3-4 vállalkozó” (19. sorszámú jegyzőkönyv 11. oldal 4-5. bekezdés).

[107] A másodfokú bíróság ítéletének [126] és [127] pontjaiban helyesen mutatott rá arra, hogy a felperes a feletteseinek a szabálytalanságokkal – így különösen a bevont alvállalkozókkal, illetve a túlárázásokkal kapcsolatosan – leveleket írt, és helyesen utalt azok tartalmára, továbbá a [128] [135] pontokban helyesen hivatkozott a meghallgatott tanúk vallomására. Ezek közül is kiemelendő személyl István, korábbi beruházási igazgató vallomása. Elmondása szerint „a klinika úgy gondolta, hogy egy kívülálló vállalkozóval, de saját maga által választott vállalkozóval fogja elvégeztetni a feladatot. Gyakorlatilag fel sem adták a hibajegyet, hanem amikor feladták, akkor már kész is volt. Hibajegy nélkül nem lehetett kifizetni, tehát utólag volt hibajegy, csak éppen nem előre volt felvéve a hibajegy, hanem már el is készült, mire a hibajegy felkerült a rendszerbe. Volt olyan eset, hogy emiatt a műszaki ellenőrök nem voltak hajlandóak aláírni, és ekkor is meg voltak ránk sértődve” (11. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldal 2. bekezdés).

[108] Mindebből következően pedig alaptalan azon felülvizsgálati hivatkozás, hogy a kollégiumok részéről eljáró személyek tetteinek nincs jelentősége a jogvita elbírálásánál. Tény, hogy a szabályellenes gyakorlatot, utasítást az alperes írásban nem deklarálta, az azonban nem róható felperes terhére, hogy a kialakult rendszert követte, amelyet a munkáltató nem tiltott, hanem kifejezetten elvárt.

[109] A másodfokú bíróság helyesen értékelte tanú⁷ tanúvallomását is, aki nem volt műszaki ellenőr, ügyintézőként pedig saját előadása szerint sem látott rá a teljes ellenőrzés folyamatára. A hibajegyekkel kapcsolatosan nem tudott érdemben értékelhető nyilatkozatot tenni.

[110] Az eljáró bíróság két hibajeggyel kapcsolatos kifogást fogadtak el valósnak (..... intézmény⁴ világítás felújítása és kollégiuml radiátorcseréje), ugyanakkor helyesen értékelték, hogy tekintettel a létszámhiányra, a hibajegyek mennyiségére (amit személy³ tanúvallomása is megerősített) valamint arra, hogy az alperesnek nem sikerült bizonyítania, illetve nem is hivatkozott a felmentésben sem egyéb, az alperes integritását érintő felperesi magatartásra, e hibajegyek alapján nem állapítható meg a jogviszonymegszüntetés okszerűsége: a nem megfelelő munkavégzés.

[111] Nem hagyható figyelmen kívül, hogy ezen két hibajegy tekintetében az alperes a tényállást nem vitatta, csupán a mérlegelést támadta. E körben azonban nem volt jogszabálysértés megállapítására mód. A felperessel szemben elvárt ellenőrzésnek szűrőpróbaszerűen kellett megtörténnie, az alperes nem várhatta el azt, hogy az valamennyi hibajegynél megvalósuljon különösen az elvégzendő munka mennyiségére figyelemmel.

[112] A kifejtettek alapján tehát a jogerős ítélet helyesen foglalt állást arról, hogy bár az alperesi felmentés indoka valós volt, de okszerűtlennek kell tekinteni a munkáltató által elvárt, illetve eltűrt szabálytalan gyakorlatra tekintettel.

[113] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, mivel az abban foglaltak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

[114] A peresztes alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés alapján határozta meg.

[115] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés f) pontja alapján személyes illetékmentességben részesül, ezért a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

[116] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyalás tartásának mellőzésével bírálta el a Pp. 405. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés szerint.

[117] Az ítélet ellen a Pp.407. § (1) bekezdés d) pontja értelmében nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2025. január 28.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Osztovist András s.k. bíró